

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN IAȘI
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a – SIMULARE

21 ianuarie 2020

Probă scrisă la limba și literatura română

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de două ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește următorul text:

*Văzduhu-i plin de ciripiri;
De sus, o ploaie de lumină
Îneacă-n raze, în grădină,
Însângerații trandafiri.*

*Și prin miros pătrunzător
Și-amețitor de iasomie,
Un vânt de vară-ncet adie,
D-alintă florile ușor.*

*Am rupt o galbenă lalea,
Pierdută-n valuri de sulfină,
Și-am ridicat-o la lumină...
Frumos trec razele prin ea!*

*Întreagă-n aur o cuprind
Și dă printr-însa să străbată,
De pare toată-nflăcărată
Și parcă foile-i se-aprind.*

*Acolo râd în taină blând,
Și cată parcă să se-ascunză
Crăițe două sub o frunză:
Cu drag le-am sărutat pe rând.*

*Și-un fluture din zbor l-am prins,
Ce rătăcise prin grădină,
Pierdut în marea de lumină
Și alb de parcă era nins...*

Alice Călugăru, *În grădină*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din prima strofă a textului, un cuvânt cu sens propriu și unul cu sens figurat. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența: *Pierdută-n valuri de sulfină.* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din primele trei strofe ale poeziei. **4 puncte**
4. Extrage, din strofa a patra, un cuvânt cu diftong și, respectiv, unul cu vocale în hiat. **4 puncte**
5. Precizează tipul rimei din textul dat, precum și măsura primului vers din ultima strofă. **4 puncte**
6. Selectează, din text, două figuri de stil diferite, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *pastel* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale pastelului;
- să ilustrezi două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Potrivit istoricilor, lalelele s-au dezvoltat în Asia, la granița dintre China, Tibet, Rusia și Afganistan. Este unul dintre cele mai neprielnice locuri de pe planetă, un loc în care cu greu ne-am imagina că poate crește o floare. De aici, din Asia Centrală, de la poalele munților Tian Shan, laleaua sălbatică s-a răspândit în mod natural spre vest, ajungând până pe malurile Mării Negre. [...]

Sursele istorice nu au înregistrat exact momentul sosirii lalelei în Europa. Este posibil ca floarea să fi ajuns întâmplător pe meleagurile europene, cândva în Evul Mediu, dar dacă a făcut-o, ea nu a atras atenția nimănui. Abia după jumătatea secolului al XVI-lea, specialiștii în botanică încep să vorbească despre lalele, cam în aceeași perioadă în care primele flori ar fi fost aduse de la Istanbul la Viena de către Oghier Ghislain de Busbecq, ambasador al Imperiului Romano-German în capitala otomană între anii 1554-1562. Însă la 1559 câteva lalele se găseau deja într-o grădină din Bavaria, înainte ca Busbecq să se întoarcă de la Istanbul; cum au ajuns acolo nu se știe. Cel care a descris floarea (era un soi de culoare roșie), Conrad Gessner, nota totuși că bulbii proveniseră de undeva din zona Bizanțului sau a Cappadociei.

Odată ajunsă în Europa, laleaua s-a răspândit repede și a căpătat o faimă aparte.

Alina Lupșor, *Laleaua, floarea care a cucerit Europa*,
text publicat pe www.historia.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- numele munților de la poalele cărora s-a răspândit laleaua sălbatică;
- perioada în care specialiștii în botanică încep să vorbească despre lalele.

4 puncte

2. Precizează funcția pe care a ocupat-o, în capitala otomană, cel care, conform informațiilor din text, ar fi adus primele lalele de la Istanbul la Viena. **4 puncte**

3. Notează genul și cazul cuvintelor subliniate în secvența: *Sursele istorice nu au înregistrat exact momentul sosirii lalelei în Europa.* **4 puncte**

4. Scrie diateza și modul verbelor subliniate din secvența următoare: *Este unul dintre cele mai neprielnice locuri de pe planetă, un loc în care cu greu ne-am imagina că poate crește o floare.* **4 puncte**

5. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în structura următoare, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Abia după jumătatea secolului al XVI-lea, specialiștii în botanică încep să vorbească despre lalele, cam în aceeași perioadă în care primele flori ar fi fost aduse de la Istanbul la Viena de către Oghier Ghislain de Busbecq [...].* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei activități de protejare a naturii. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale cadrului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat tipului de compunere cerut;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. **Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p.; lizibilitatea – 1p.).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A - SIMULARE

21 ianuarie 2020

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 1

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru transcrierea unui cuvânt cu sens propriu și a unui cuvânt cu sens figurat din prima strofă a textului (de exemplu: *grădină* – cuvânt cu sens propriu; *ploaie* – cuvânt cu sens figurat) **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. menționarea rolului cratimei în secvența dată (marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale) **4 puncte**

3. câte 2 puncte pentru identificarea corectă a celor două cuvinte și explicarea modului de formare a acestora **2 x 2 p. = 4 puncte:**

- câte 1 p. pentru identificarea corectă a cuvintelor – 2 x 1 p. = 2 p. (de exemplu: *frumos*, respectiv *pătrunzător*)
- câte 1 p. pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte – 2 x 1 p. = 2 p (de exemplu: *frumos* – adverb obținut prin schimbarea valorii gramaticale a adjectivului; *pătrunzător* – cuvânt derivat de la verbul *a pătrunde* cu sufixul *-ător*)

Notă! Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.

4. câte 2 puncte pentru extragerea, din strofă a patra, a unui cuvânt cu diftong și, respectiv, a unuia cu vocale în hiat (de exemplu: *întreagă*, *toată* – cuvinte care conțin diftong; *aur*, *foile* – cuvinte care conțin vocale în hiat) **2 x 2 p. = 4 puncte**

5. câte 2 puncte pentru precizarea tipului rimei (îmbrățișată) și a măsurii primului vers din ultima strofă (opt silabe) **2 x 2 p. = 4 puncte**

6. câte 1 punct pentru selectarea fiecărei figuri de stil – 2 x 1 p. = 2 p, câte 1 punct pentru precizarea tipului de figură de stil – 2 x 1 p. = 2 p (de exemplu: *o ploaie de lumină* – metaforă; *Un vânt de vară (...)* *alintă florile ușor* – personificare etc.) **2p+2p. = 4 puncte**

B.

– câte 1 punct pentru precizarea oricăror patru trăsături ale pastelului **4 x 1 p. = 4 puncte**

– câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**

(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a pastelului se acordă astfel:

- prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 p.
- prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 p.)

– respectarea structurii specifice tipului de compunere cerut **2 puncte**

– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Laleaua sălbatică s-a răspândit de la poalele munților Tian Shan.; Specialiștii în botanică încep să vorbească despre lalele după jumătatea secolului al XVI-lea.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
  2. 4 puncte pentru precizarea funcției pe care a ocupat-o, în capitala otomană, cel care, conform informațiilor din text, ar fi adus primele lalele de la Istanbul la Viena (Cel care a adus lalele de la Istanbul la Viena era ambasador al Imperiului Romano-German în capitala otomană.)
  3. – câte 1 punct pentru menționarea genului fiecărui cuvânt subliniat (*istorice* – genul feminin; *momentul* – genul neutru) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui cuvânt subliniat (*istorice* – cazul nominativ; *momentul* – cazul acuzativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**
  - 4.– câte 1 punct pentru menționarea diatezei fiecărui verb subliniat (*ne-am imagina* – diateza reflexivă; *crește* – diateza activă) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea modului fiecărui verb subliniat (*ne-am imagina* – modul condițional-optativ; *crește* – modul infinitiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
  5. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*primele* – atribut adjectival; *ar fi fost aduse* – predicat verbal) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea fiecărei părți de vorbire (*primele* – numeral ordinal cu valoare adjectivală; *ar fi fost aduse* – verb predicativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**
- Notă!** Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă. **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 p.
– construirea corectă a frazei în care cele două propoziții să se afle în raport de coordonare adversativă – 3 puncte.

B.

- relatarea unei întâmplări: respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 p.; respectarea parțială a succesiunii logice a faptelor – 4 p.; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2 p. **6 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință – 2 p.; conținut parțial adecvat – 1 p. **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: total – 2 p.; parțial – 1 p. **2 puncte**
- ortografia (0 – 1 erori: 3 p.; 2 – 3 erori: 2 p.; 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.) **3 puncte**
- punctuația (0 – 1 erori: 3 p.; 2 – 3 erori: 2 p.; 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**